

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ковельський промислово-економічний фаховий коледж Луцького національного
технічного університету»

«І НФОРМАТИКА»

***Методичні вказівки до практичних занять
для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня фаховий
молодший бакалавр I курсу усіх спеціальностей
денної форми навчання***

З метою реалізації практичної спрямованості курсу інформатики, незалежно від профілю навчання, віку здобувачів комп'ютерна техніка повинна використовуватися на кожному уроці інформатики. Тому мною розроблений комплекс практичних робіт для здобувачів 9-х класів.

Метою розробки практичних робіт є формування в здобувачів практичної бази знань з основ інформатики, умінь і навичок ефективного використання сучасних комп'ютерно-інформаційних технологій у своїй діяльності, що має забезпечити формування у здобувачів основ інформаційної культури та інформативно - комунікативної компетентності.

Завдяки практичним навичкам в здобувачів розвивається вміння самостійно опановувати та раціонально використовувати програмні засоби різного призначення, цілеспрямовано шукати й систематизувати інформацію, використовувати електронні засоби обміну даними.

Практичні роботи призначені для відпрацювання навичок роботи з клавіатурним тренажером Stamina, операційною системою Windows, антивірусною програмою NOD 32, програмою - архіватором WinRar, веб-браузером Mozilla, текстовим процесором Word, векторним графічним редактором Corel Draw, растровим графічним редактором Adobe Photoshop.

Завдання практичних робіт слід виконувати послідовно, так як вони розташовані з наростаючою складністю.

Зміст практичних робіт

Практична робота № 1. Робота з клавіатурним тренажером.

Практична робота № 2. Робота з інтерфейсом користувача операційної системи.

Практична робота № 3. Робота з об'єктами файлової системи.

Практична робота № 4. Пошук інформації на комп'ютері.

Практична робота № 5. Захист комп'ютера від вірусів.

Практична робота № 6. Архівування та розархівування даних.

Практична робота № 7. Спільне використання ресурсів локальної мережі.

Практична робота № 8. Пошук інформації в Інтернеті.

Практична робота № 9. Робота з текстовими фрагментами.

Практична робота № 10. Введення, редагування та форматування тексту

Практична робота № 11. Створення растрових зображень.

Практична робота № 12. Створення векторних зображень.

Практична робота №1.

Тема. Робота з клавіатурним тренажером.

Мета:

- *набути практичних навичок у використанні основних клавіш клавіатури ПК*
- *виробити вміння швидкого набору літерних клавіш за допомогою клавіатурного тренажеру.*

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

За своїм призначенням клавіші на клавіатурі поділяються на шість груп:

- функціональні клавіші (F1 - F12);
- алфавітно-цифрові клавіші;
- клавіші управління курсором (Home , End , Page Up , Page Down , Delete , ← Backspace , ← , → , ↑ , ↓);
- клавіші цифрової панелі;
- спеціалізовані клавіші (Esc , Print Screen , Pause , Insert і т. д.);
- клавіші-модифікатори (⇧ Shift , Ctrl , Alt , Alt Gr , Caps Lock , Num Lock , Scroll Lock).

Призначення керуючих клавіш клавіатури:

Esc - відміни команди або дії (іноді виходу з програм).

Tab - використовується при роботі з таблицями та для відступу на певну кількість символів.

Caps Lock - перемикає режим набору великих літер з фіксацією.

Shift - для одиначного набору великих літер та набору знаків (утримуючи клавішу, натискаємо клавіші, де зображені "верхні" символи та знаки).

Ctrl - в комбінаціях з іншими клавішами клавіатури розширює її можливості.

Alt - в комбінаціях з іншими клавішами клавіатури розширює її можливості. <- - знищує символ ліворуч від курсору.

Enter - для підтвердження команди та для переходу на іншу стрічку при наборі тексту.

Insert - перемикає режим вставки та заміни.

Delete - знищення символу праворуч від курсору.

Home - перехід на початок рядка.

End - перехід в кінець рядка.

Page Up - перехід на сторінку вгору.

Page Down - перехід на сторінку вниз.

Num Lock - перемикає блок клавіатури з набором цифр для клавіш керування курсором.

F1 - F12 - функціональні клавіші (в різних програмах можуть використовуватись по-різному)

Print Screen - в ОС MS DOS для виведення зображення на друк, в Windows - переміщує в буфер обміну інформацію (картинку) з монітора.

Scroll Lock - перемикає режим набору літер

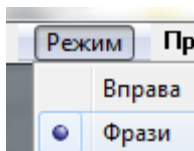
Pause - зупиняє роботу комп'ютера.

Ctrl+Shift, Alt+Shift - для перемикання розкладки клавіатури.

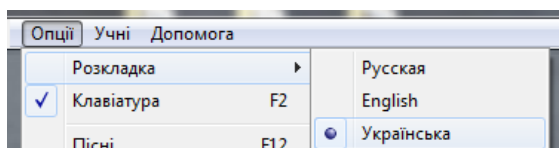
3. Практична частина

1) Завантажити клавіатурний тренажер *Stamina*.

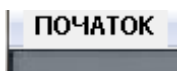
2) Обрати режим «Фрази»

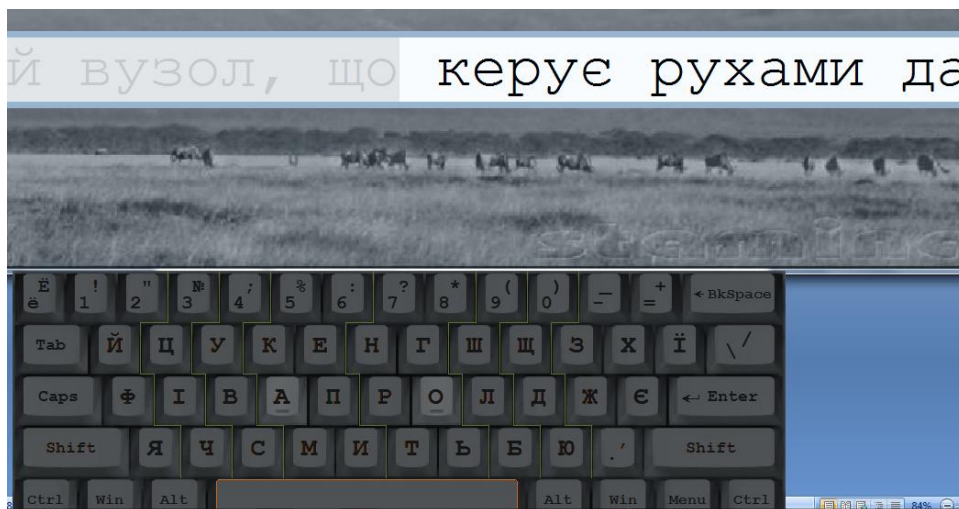
3) Встановити українську мову

4) Натиснути «Початок»

5) Після чого, з'являються фрази, які потрібно друкувати.

6) Після хвилини друку треба вивести звіт та повідомити вчителя.

4.

Висновки

Для оцінювання роботи з клавіатурним тренажером
наведена наступна таблиця:

Символів/хв	оцінк а	Символів/ хв	оцінк а	Символів/ хв	оцінк а
≥ 120	12	53 – 69	8	35 – 31	4
90 – 119	11	47 – 52	7	26 – 30	3
80 – 79	10	40 – 46	6	25 – 19	2
70 – 79	9	39 – 36	5	≤ 20	1

Практична робота № 2.

Тема. Робота з інтерфейсом користувача операційної системи.

Мета: оволодіти практичними навичками настройки об'єктів *Windows*, роботи з вікнами, прийомами роботи з елементами діалогового вікна, виконання стандартних дій з меню.

Обладнання: ПК з ОС *WINDOWS XP*.

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ
2. Теоретична частина

Елементи інтерфейсу Windows XP

Робочий стіл Windows XP — основне вікно в інтерфейсі операційної системи, яке займає весь екран та розташовується під усіма іншими вікнами.

Головне меню - потужний елемент управління ОС Windows. Головне меню можна викликати і відповідною клавішею з Windows-клавіатури.

Панель завдань — елемент графічного інтерфейсу, який використовується для запуску інших програм та керування вже запущеними.

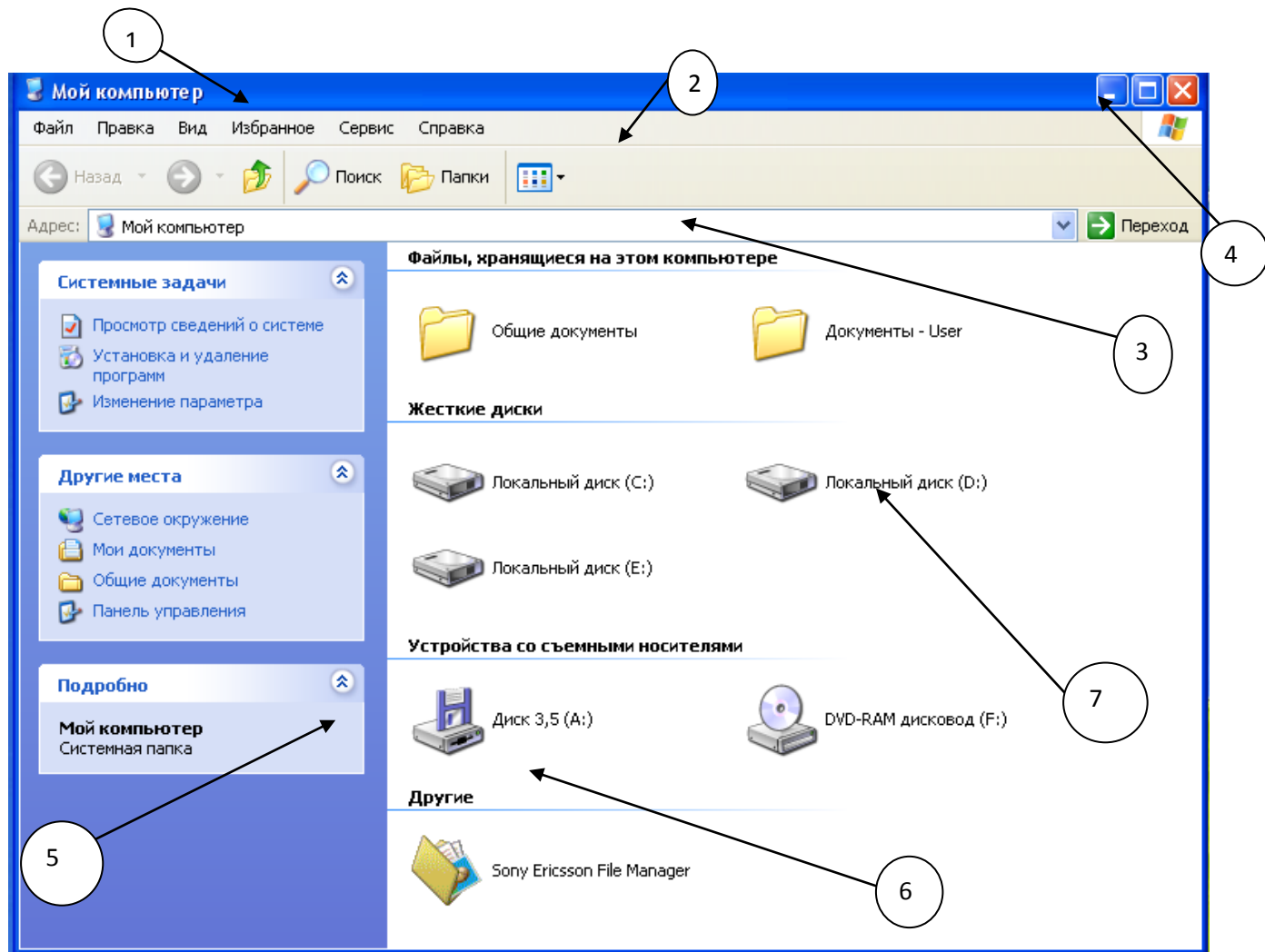
Основні об'єкти робочого столу: «Мій комп'ютер», «Кошик», «Мережне оточення», «Мої документи», «кнопка Пуск та панель завдань»

3. Практична частина

1. Ввімкнути ПК.
2. На *Робочому столі* створити 3 ярлика для програм: *Калькулятор*, *Блокнот*, *Графічний редактор Paint*.
3. Встановити впорядкування об'єктів за ім'ям, типом.
4. Перемістити значок *Корзина* в правий нижній кут *Робочого стола*.
5. Виділити створені ярлики та вилучити їх у *Корзину*.
6. Відкрити вікна: *Мій комп'ютер*, *Провідник*, *Корзина* та розташувати їх каскадом на *Робочому столі*.
7. Переглянути властивості папки *Корзина* та встановити максимальний об'єм заповнення.
8. Розвернути вікно *Мій комп'ютер* та змінити йому розміри.
9. Закрити всі вікна.
10. Дати відповідь на контрольні запитання.

Контрольні запитання:

1. Що називається файлом та папкою?
2. Що таке специфікація файла?
3. Назвіть всі вам відомі способи створення ярлика на *Робочому столі*.
4. Заповнити таблицю розташування та призначення елементів робочого вікна

Номер	Назва елементу вікна	Призначення
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

5. Висновки

Практична робота №3.

Тема. Робота з об'єктами файлової системи.

Мета: *набути практичних навичок створення папок, ярликів та файлів у середовищі Windows та операцій переміщення, перейменування, знищення та відновлення; запуску програми, що працюють під управлінням операційної системи Windows.*

Обладнання: ПК, картки з роздатковим матеріалом.

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

Файл – це сукупність байт, яка розміщена на диску, має власне ім'я і приймається як єдине ціле.

Каталог – це спеціальне місце на диску, в якому зберігаються імена та допоміжні відомості про кожен файл.

Піктограма – це графічне зображення значком об'єкта, який знаходиться десь у файловій структурі.

Папка - це своєрідний контейнер, який допомагає впорядковувати файли. Усі файли комп'ютера зберігаються в папках, які можуть містити також інші папки.

Ярлик - це засіб швидкого доступу, який містить лише шлях до відповідного об'єкта.

Гарячі» клавіші дублюють головні команди з меню і призначені для швидкого виконання дій над об'єктами.

Розглянемо найважливіші комбінації клавіш, які можна використати в різних програмах:

- **Ctrl+A** – вибрати все (виділити все);
- **Ctrl+X** – вирізати (в сенсі перемістити) вибрані об'єкти до буфера обміну;
- **Ctrl+C** – копіювати вибрані об'єкти до буфера обміну;
- **Ctrl+V** – вставити вміст буфера обміну в потрібне місце;
- **Ctrl+ S** – зберегти документ;
- **Ctrl+F** – знайти;
- **Ctrl+P** – друкувати;
- **Ctrl+Z** – скасувати останню дію та багато інших.

3.

Практична частина

1. Створіть на робочому диску (диску C:/) у папці «Мої документи» папку «Учебная», а також папку свого класу. В ній папку під власним іменем (прізвище та ім'я), а у ній створіть папки «Моя робота», «Чернетка», три текстові файли (завдання №1, Завдання №2, Завдання №3) і три ярлики відповідно.
2. Перемістіть всі ярлики з власної папки у папку «Чернетка». Спочатку відкрийте вікно робочої папки і розташуйте його поряд з вікном власної папки. Щоб перемістити об'єкти, їхні значки треба перетягнути за допомогою правої клавіші миші й виконати команду Перемістити.
3. Скопіюйте перший текстовий файл із власної папки у папку «Чернетка» способом перетягування значка файлу. Для копіювання об'єкта його значок треба перетягнути за допомогою правої клавіші миші й виконати команду Копіювати.
4. Запустіть програму Провідник (Пуск → Всі програми → Стандартні → Провідник)
5. Видаліть ярлик файлу «Завдання № 1» у «Кошик», та перейменуйте файл «Завдання № 2» на «Мій файл».
6. Перегляньте вміст Кошика вашого комп'ютера. Які зі щойно видалених об'єктів знаходяться в Кошику?
7. Відновіть видалені об'єкти.
8. Закрийте усі відкриті вікна.

Контрольні питання

- 1) Які операції можна виконати над папками, файлами, ярликами?
- 2) Як скопіювати файл?
- 3) Як перемістити папку?
- 4) Чим відрізняється операція копіювання від переміщення?
- 5) Як виділити групу об'єктів?
- 6) Встановіть відповідність між програмами, що входять до групи «Стандартні».

Назва програми	Призначення програми
Paint	Виконання обчислень
Блокнот	Створення і редагування звукових файлів
Калькулятор	Створення і редагування малюнків
Програваач Windows Media	Створення і редагування текстових файлів простої структури

Практична робота № 4.

Тема: Пошук інформації на комп'ютері.

Мета: застосування знань та набуття навичок при роботі з довідковою інформацією, пошуку потрібної інформації, запуску на виконання програм.

Обладнання: ПК, роздатковим матеріал, проектор.

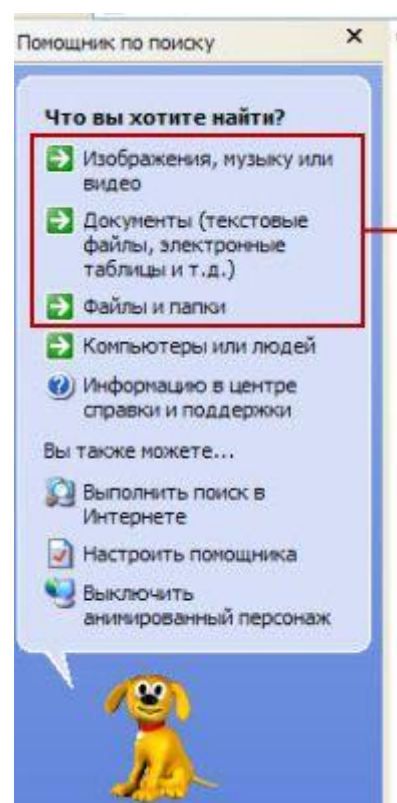
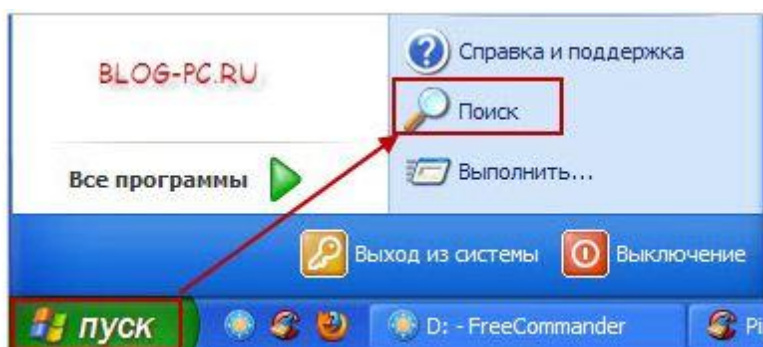
Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ 2. Теоретична частина

1) Для виклику довідки у операційній системі Windows потрібно активізувати кнопку швидкого запуску пуск та її підпункт Справка, після цього на екрані з'явиться вікно довідки яке містить у собі три закладки: зміст, вказівник та пошук.

2) У списку наведені команди для пошуку об'єктів у зовнішній пам'яті комп'ютера або в мережі за певними значеннями їх властивостей:

- Малюнки, музику або відео – для пошуку файлів відповідних типів. Наприклад, точкові малюнки, малюнки у форматі JPEG, GIF, PNG, WMF тощо, звукові файли форматів MP3, WMA, MIDI тощо.
- Документи (текстові файли, електронні таблиці тощо) – для пошуку файлів, що створені в прикладних програмах, крім файлів малюнків, музичних і звукових. Наприклад, файли форматів DOC, TXT, PPT, DBF тощо.
- Усі файли й папки – для пошуку будь-яких файлів і папок.
- Комп'ютери або людей – для пошуку комп'ютерів у мережі або записів про певних людей, про організації або установи у комп'ютерній адресній книзі, яку створює користувач.

4.

Практична частина

1. Знайти у комп'ютері всі текстові документи з розширенням .txt
2. Знайти усі фали, створені в період з 05.09.-22.10.2012 р.
3. Знайти усі фали в папці Мої документи, які обсягом не менше 4 Кб
4. Дізнатися про обсяг інформації який займає папка Мої документи (переглянути властивості папки)
5. Дізнатися про обсяг вільного та зайнятого простору на диску D: (переглянути властивості диску)
6. Знайти усі музичні файли .

Контрольні запитання:

1. Як запустити програму Довідка та підтримка?
2. Як отримати довідку та виконати пошук необхідної інформації?
3. Для чого використовуються символи ? та * ?
4. Назвіть всі вам відомі способи запуску програм?
5. Як виконується пошук файлів в системі WINDOWS?

Практична робота № 5.

Тема: Захист комп'ютера від вірусів.

Мета: оволодіти практичними навичками запуску антивірусних програм, роботи з інтерфейсом програм, настройки та використання антивірусів для перевірки файлів та лікування комп'ютера.

Обладнання: ПК, картки

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

1) Комп'ютерний вірус – це програма, яка виконує несанкціоновані дії, як правило, має руйнівну дію, а також здатна до саморозмноження з подальшим додаванням своїх копій до файлів, системних частин комп'ютера, і також на інші комп'ютери, об'єднані в мережу.

2) Ознаки зараження вірусом:

- уповільнення роботи комп'ютера;
- затримка при виконанні програм;
- зміни в файлах;
- помилки при завантаженні Windows;
- погана робота дисків;
- зникнення файлів;
- неспроможність завантажити комп'ютер;
- неспроможність відкрити файли;
- незрозумілі системні повідомлення, музикальні ефекти;
- і, взагалі, неспроможність нормально працювати.

3) Засоби захисту від вірусів:

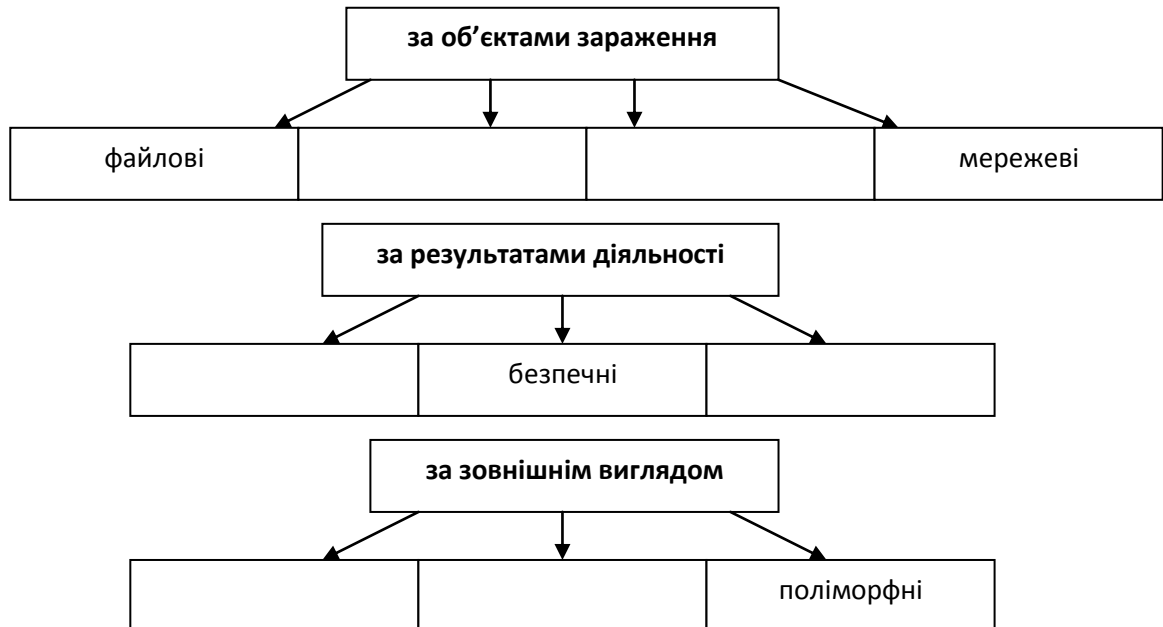
- Детектори (сканери) – постановка діагнозу без лікування.
- Фаги (поліфаги) – спроможні знайти і знищити вірус.
- Лікарі – призначені для лікування заражених дисків і програм.
- Ревізорі – контролюють способи зараження.
- Охоронці – знаходяться у пам'яті та контролюють усі операції.
- Вакцини – для обробки файлів з метою уникнення зараження

3. Практична частина

Виконати дії та записати хід виконання

- 1.** Перевірити дискету або флешку на наявність вірусів.
- 2.** Запустити сканування диску **C:** на наявність вірусів.

3. У мережі **INTERNET** знайти інформацію про антивірус, який ви обрали.
4. Зберегти знайдену інформацію у вигляді **WEB-сторінки** в своїй робочій папці.
5. Запустити оновлення антивірусу NOD 32.
6. Заповнити схему «Класифікація вірусів».

Контрольні запитання:

1. Що називається вірусом?
2. Як класифікуються антивірусні програми?
3. Для чого використовуються антивірусні програми.
4. Які сучасні антивірусні програми вам відомі?

Практична робота № 6.

Тема: Архівування та розархівування даних.

Мета:

- *набути практичних навиків створення архівних файлів і відновлення файлів із архіву;*
- *засвоїти основні поняття архівації файлів;*
- *ознайомитись із призначенням та інтерфейсом однієї із програм-архіваторів.*

Обладнання: ПК, інструкція виконання практичної роботи, ,не порожній диск А.

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

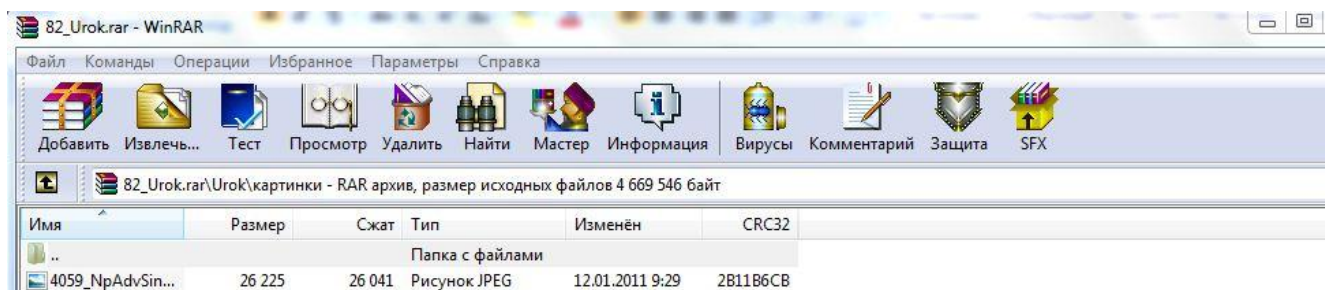
- 1) **Архівація даних** — це злиття кількох файлів чи каталогів в єдиний файл — архів.
- 2) **Стиснення даних** — це скорочення обсягу вихідних файлів шляхом усунення надлишкової інформації.
- 3) **Архіватори** — це спеціальні програми, які стискають дані для компактного їх зберігання. Серед них найбільш відомі: WinZip, WinRAR .

Функції

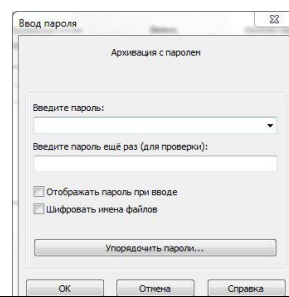
- Перегляд і вилучення файлів з архіву.
- Архівація файлів.
- Додавання файлів до архіву.
- Створення багатотомних, саморозпаковувальних й неперервних архівів.

3. Практична частина

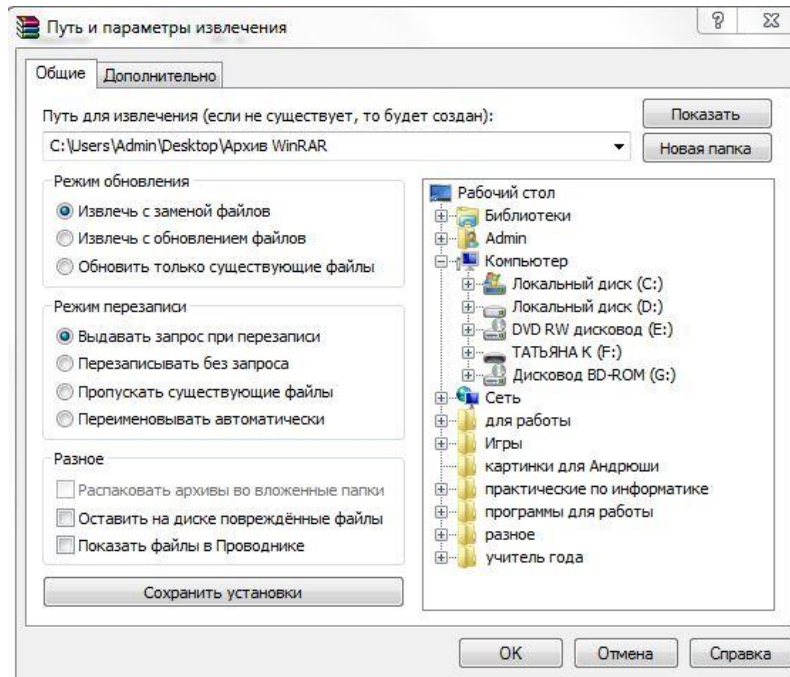
- 1) Створити у папці 9 клас архів (пкм →створити→
- 2) Ознайомитися з вікном програми – архіватора

- 3) Додати паку «Мої документи» до архіву, обрати *Метод стиснення – максимальний, у вкладці Додатково обрати*
- 4) Установити пароль.

- 5) Знайти на комп'ютері три будь – яких архіви та розпакувати їх у папці «Учебная»

Контрольні запитання:

1. Для чого використовуються програми-архіватори?
2. Які сучасні архіватори вам відомі?
3. Чим відрізняються різні програми-архіватори один від одного?
4. Вкажіть номер кожного об'єкта відповідно до малюнка:

1) Ярлик програми WinRAR.

2) Позначення папки з атрибутом Архівний.

3) Позначення архіву, що саморозпаковується.

Практична робота №7.

Тема: Спільне використання ресурсів локальної мережі.

Мета: навчитися працювати в локальній мережі, оволодіти практичними навичками відкривання файлів та папок на інших комп'ютерах локальної мережі; копіювання та переміщення дані між різними комп'ютерами мережі; надання спільного доступу до папок на клієнтському комп'ютері; використання мережевого принтеру.

Обладнання: ПК, інструкція виконання практичної роботи.

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

- 1) **Робоча група** — це об'єднання в мережу рівноправних комп'ютерів.
- 2) **Домен** — це об'єднання групи комп'ютерів локальної мережі, яку адмініструють як єдиний об'єкт відповідно до спільних політик.
- 3) **Політика** — це сукупність правил і процедур адміністрування мережі, яких дотримуються користувачі.
- 4) **Адміністратор** — особа, яка керує доменом локальної мережі.
- 5) **Сеанс користувача** — це приєднання, що створюється між вузлами мережі для обміну даними.
- 6) **Обліковий запис користувача** — це запис у базі даних мережної ОС, що містить відомості, які характеризують користувача.
- 7) **Профіль користувача** — це файл, що містить дані про налаштування мережних засобів для конкретного користувача.
- 8) **Ресурс** — це файл, деяка частина пам'яті чи пристрій комп'ютера або мережі, які надають у спільне використання.
- 9) **Права доступу до ресурсів** — перелік завдань, які користувачеві дозволено виконувати особисто, у групі чи в домені.
- 10) **Види (рівні) прав доступу:** повний, змінити, читати.
- 11) **Віддалений робочий стіл** дає змогу користувачеві приєднатись до свого комп'ютера з іншого.
- 12) **Віддалений помічник** — це служба ОС, яка дає змогу іншій особі приєднатись до комп'ютера користувача за допомогою локальної чи глобальної мережі.

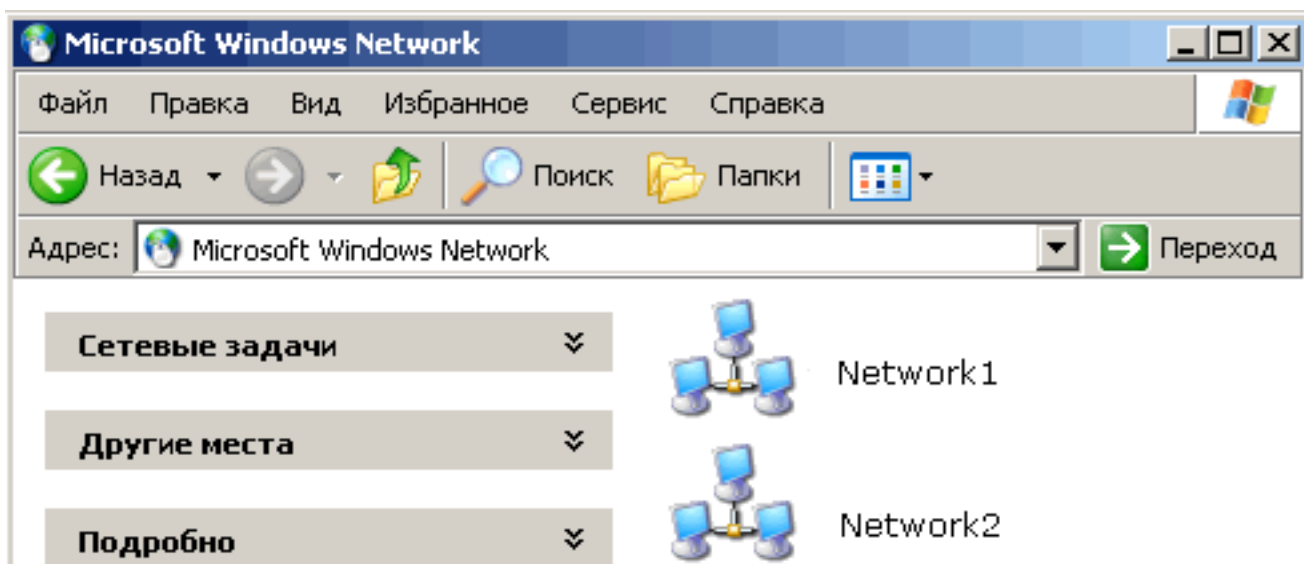
3. Практична частина

1. Відкрийте папку *Мережеве оточення*.

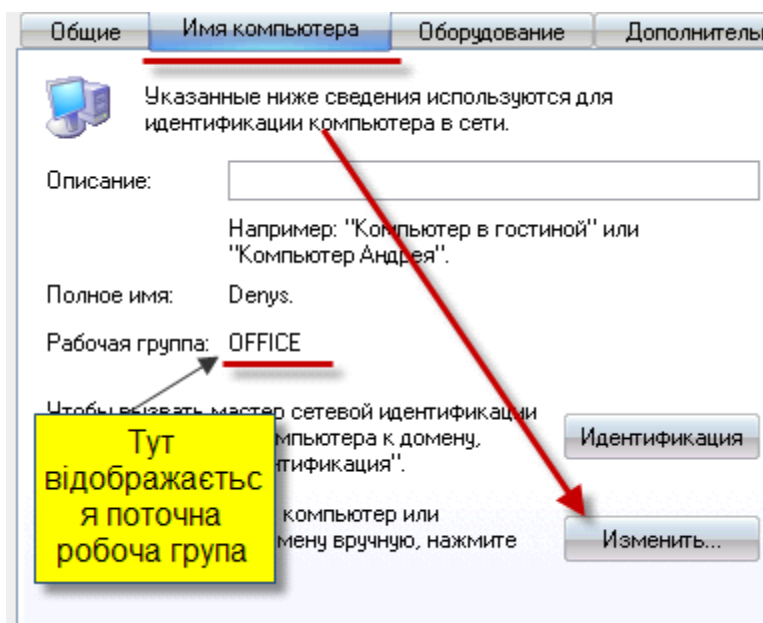

На вкладці

Мережеві завдання виберіть команду *Відобразити комп'ютери робочої групи*.

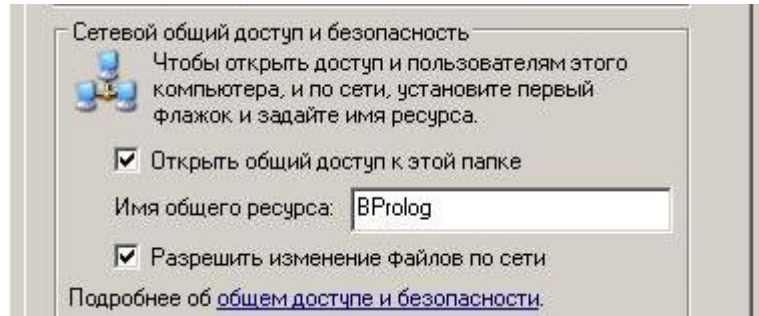

- Виконайте команду Властивості з контекстного меню «Мій комп'ютер» та перейдіть на закладку Ім'я комп'ютера. Назви занотуйте у звіт.

- На рабочем столе створіть папку, клацнувши на вільному місці правою кнопкою миші та вибравши з контекстного меню команду *Створити ► Папку*. Назвіть папку своїм ім'ям.
- Відкрийте спільний доступ до створеної папки, дозволивши іншим користувачам переглядати та редагувати її вміст. Для цього в контекстному меню папки виберіть команду Властивості, перейдіть у вікні властивостей на вкладку Доступ і встановіть прапорець *Открыть общий доступ к этой папке* (Відкрити спільний доступ до цієї папки), а потім — *Разрешить изменение файлов по сети* (Дозволити змінення файлів через мережу). У поле *Имя общего ресурса* (Ім'я спільного ресурсу) введіть назву— спільного документу. Коли ви клацнете кнопку ОК, то побачите під значком папки символ руки — свідчення того, що до папки відкрито спільний доступ.

Контрольні запитання:

1. У яких одиницях вимірюється швидкість передачі інформації по мережі?

- 1) Гбайти;   2) Кбіт;   3) Кбіт/с;   4) байт/хв.

2. Мережа, що об'єднує до сотні ЕОМ в межах однієї будівлі, офісу – це:

- 1) локальна;   2) регіональна;   3) глобальна.

3. Комп'ютер, який надає в мережу свої ресурси і забезпечує виконання певних послуг – це:

- 1) робоча станція;   2) сервер.

4. Як переглянути список всіх мережних ресурсів, доступних з певного комп'ютера?

5. Який значок має диск або папка, надані в мережне користування?

Практична робота № 8

Тема: Пошук інформації в Інтернеті.

Мета:

- засвоїти основні поняття, пов'язані із пошуком інформації в глобальній мережі
- набутти практичних навиків роботи з інформаційно-пошуковими системами.
- навчитись використовувати програму Mozilla для пошуку необхідної інформації.

Обладнання: ПК, інструкція виконання практичної роботи.

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

Інтернет — це глобальна мережа, яка об'єднує тисячі локальних мереж і мільйони домашніх комп'ютерів на базі стандартного протоколу передавання даних TCP/IP.

Провайдер — це комерційна організація, яка забезпечує зв'язок локального комп'ютера з Інтернетом.

Трафік — це *обсяг* отриманих чи переданих даних.

Точка доступу — пристрій, що забезпечує прийняття сигналів бездротового інтернет-зв'язку (радіозв'язку).

Служби, сервіси, технології інтернету: веб-служба, е-пошта, ftp-служба, telnet-служба, служби спілкування, веб-служби.

Веб-служба — служба доступу до інформації на веб-серверах.

Веб-сервер — сервер, на якому розташовані веб-файли тощо.

Формати веб-файлів — htm, html, shtml та ін.

Веб2-служби - служби швидкого інтернету: пошук відомостей, людей, форуми, соціальні сайти, блоги тощо.

HTTP, SHTTP — протоколи веб-служби.

WWW — всесвітня павутина.

IP-адреса — це числова адреса комп'ютера в мережі.

Доменна адреса — це текстова адреса комп'ютера в мережі. **Домен** — це область чогось (тут територіальна чи галузева).

URL-адреса — уніфікована адреса інформаційного ресурсу (тобто файлів) в інтернеті.

Вебсторінка — відображення веб-файлу на екрані.

Сайт — одна чи декілька структурованих веб-сторінок.

Портал — це інформаційний сайт, що містить новини, різну корисну інформацію, тематичні статті, засоби для спілкування користувачів, рекламу тощо.

Гіперпосилання — це підкреслений або виокремлений іншим кольором текст у документі, картинка чи інший елемент, активізуючи який, відкривають деякий інший текстовий, звуковий чи відеофайл або виконують перехід у межах сторінки.

Гіпертекст — текст, що містить посилання на інші тексти.

3. Практична частина

- 1) Знайдіть та запустіть на робочому столі, або
на панелі завдань ярлик програми-браузера Mozilla, Opera чи іншу.
- 2) Знайдіть в Інтернеті інформацію про те, як називається перша поема Тараса Шевченка, присвячена історії нашого народу. Для пошуку відповіді скористайтесь пошуковою системою Google.
- 3) а) Відкрийте головну українську сторінку Google (<http://www.google.com.ua/>) і введіть пошукову фразу перша поема Шевченка історія. Клацніть кнопку Пошук у Google або натисніть клавішу Enter.
б) Уведіть цей запит і клацніть кнопку Пошук або натисніть клавішу Enter. Тепер результатів у кілька разів менше. Перегляд перших записів наводить на думку, що на потрібних сторінках може бути вжито слово не «поема», а «твір»
- 4) **Ознайомтеся з прогнозом погоди у нашому регіоні на завтра.** Уведіть <http://sinoptik.ua/>. Натисніть на кнопку пошуку. В отриманому списку ресурсів (метеослужб): виберіть будь-яку. Яка температура повітря буде завтра? Чи падатиме дощ?
- 5) З'ясуйте, чи є місця на найближчі авіарейси компанії «Вільна Україна» чи іншої з Одеси до Лондона.
- 6) Закрийте всі вікна і закінчіть роботу.

Контрольні запитання:

1. Що таке інтернет?
2. Що таке трафік і безлімітний інтернет?
3. Які ви знаєте служби інтернету?
4. Що таке IP-адреса?
5. Що таке URL-адреса?

Практична робота № 9

Тема: Робота з текстовими фрагментами.

Мета: навчитися здійснювати пошук та автоматичну заміну текстових фраз; виділяти фрагменти тексту та виконувати операції з ними.

Обладнання: комп'ютери з встановленими ОС та Microsoft Office , інструкція.

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

Елементи тексту — символ, слово, речення, абзац — ще називають фрагментами тексту. Над фрагментом тексту визначено такі основні дії: копіювання або вирізання в буфер обміну, вилучення з тексту, вирівнювання, перетворення символів: збільшення, зменшення, задання стилю написання (товстий, курсив, підкреслений та їхні комбінації).

Редагування тексту здійснюють за допомогою таких клавіш клавіатури:

- Enter — вставлення ознаки кінця рядка, що викликає перехід у наступний рядок при наборі тексту;
- Insert — перемикає режим вставки та заміни;
- Back Space — вилучення символу до позиції курсора (ліворуч на екрані монітора);
- Delete — вилучення символу після позиції курсора (праворуч на екрані монітора);
- Home — перехід до початку рядка;
- End — перехід до кінця рядка;
- Page Up — перехід до попередньої (екранної) сторінки (рух текстом вгору);
- Page Down — перехід до попередньої (екранної) сторінки (рух текстом вниз);
- Пропуск — вставлення порожнього символу;
- TAB — переміщення курсора на сталу кількість символів праворуч;
- Ctrl + I — зміна написання звичайний ↔ курсив для виділеного фрагменту, якщо такий є, або для того тексту, який буде введено;
- Ctrl + B — зміна написання звичайний ↔ жирний для виділеного фрагменту, якщо такий є, або для того тексту, який буде введено;
- Ctrl + U — зміна написання звичайний ↔ підкреслений для виділеного фрагменту, якщо такий є, або для того тексту, який буде введено;
- Ctrl + Z — відміна останньої зміни;
- Ctrl + A — виділення всіх об'єктів;
- Ctrl + C або Ctrl+Insert — копіювання виділеного фрагменту у буфер обміну;
- Ctrl + V або Shift + Insert — вставлення з буферу обміну.

3. Практична частина

- 1) Завантажити текстовий редактор MS Word одним з відомих способів.
- 2) У текстовому редакторі надрукуйте наступний текст:

МЕТА Й САМООЦІНКА

Коли людина свідомо чи інтуїтивно обирає собі в житті якусь мету, життєву задачу, вона, разом із тим, несвідомо оцінює себе. За тим, заради чого людина живе, можна судити про її самооцінку — низьку чи високу.

Якщо людина ставить перед собою завдання отримати елементарні людські блага, вона оцінює себе на рівні цих матеріальних благ: власника машини престижної марки, хазяїна розкішної садиби тощо.

Якщо людина живе, щоби приносити людям добро, полегшувати страждання, давати радість, вона оцінює себе на рівні цієї людяності. Вона ставить собі мету, достойну людини.

Від помилок ніхто не застрахований. Проте головна помилка, помилка фатальна — невільно обрана мета життя. Ставлячи собі за мету лише кар'єру чи накопичення, людина переживає в сумі більше прикрощів, ніж радощів, і ризикує втратити все.

- 3) Замініть курсивне написання на напівжирне, скориставшись режимом автоматичної заміни.
  - а) Натисніть клавіші Ctrl + H, щоб відкрити діалогове вікно Знайти й замінити з активною вкладкою Замінити.
  - б) У полі замінити вводимо «людина», замінити на «ЛЮДИНА»
- 4) Вирізати за допомогою клавіатури фрагмент тексту **1 абзац**, та вставити його після третього.
- 5) Виділіть слово «ЛЮДИНА», двічі клацнувши на ньому лівою кнопкою миші. Зніміть виділення.
- 6) Виділіть текст, утримуючи ліву кнопку миші. За допомогою контекстного меню скопіюйте її в буфер обміну та вставте її у новий абзац.
- 7) Виділіть другий абзац, тричі клацнувши на ньому лівою кнопкою миші. Зніміть виділення.
- 8) Виділіть текст, натиснувши Ctrl + A. Зніміть виділення.

Контрольні запитання:

У таблиці вкажіть порядок виконання операції над виділеним фрагментом тексту.

Спосіб виконання	Порядок виконання
Копіювання	
З використанням миші	
Переміщення	

3 використанням
клавіатури

Встановіть відповідність між кнопками панелі інструментів Стандартна та сполученням клавіш

1			А	Ctrl+V		1	
2			Б	Ctrl+X		2	
3			В	Ctrl+C		3	

Встановіть відповідність між комбінаціями клавіш та їхнім призначенням у текстовому процесорі Word

1	Ctrl+→
2	Ctrl+End
3	Home
4	Ctrl+PgUp

А	На початок рядка
Б	На слово праворуч
В	На кінець документа
Г	На початок попередньої сторінки

1	
2	
3	
4	

Практична робота № 10

Тема: Введення, редагування й форматування тексту.

Мета: *набути практичних навичок у введенні та редагуванні тексту й навчитися використовувати різні засоби текстового процесора Word для форматування символів і абзаців.*

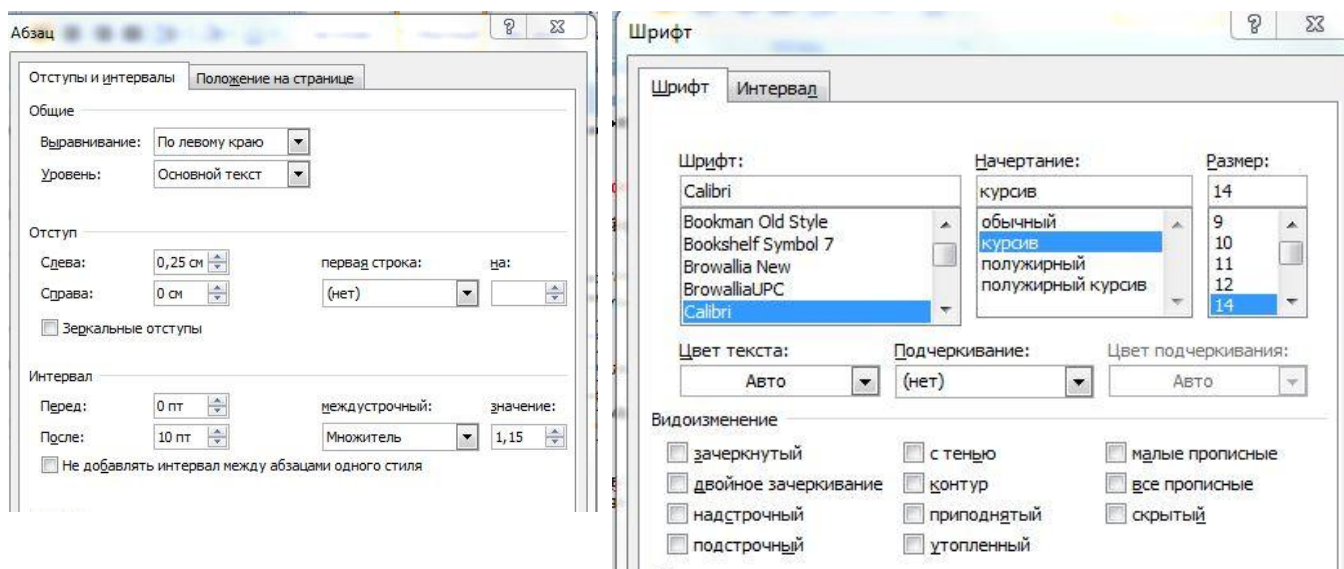
Обладнання: ПК, інструкція виконання практичної роботи.

Хід роботи

1. Інструктаж з ТБ

2. Теоретична частина

- 1) Для форматування символів, абзаців використовується команда «Шрифт...», «Абзац» у меню «Основне», після виконання якої з'являється вікно діалогу:

3. Практична частина

- 1) Створіть новий документ Word. Введіть текст, не форматуючи його. Відредагуйте текст; переконайтеся, що в ньому немає зайвих пропусків, що дефіси й тире введено правильно і т. д.
- 2) Виправте помилки, скориставшись засобом перевірки правопису.
- 3) Надрукуйте наступний текст, та відформатуйте наступним чином:
  - 4) 1 абзац. Шрифт - Arial, розмір - 14 пт, напівжирний, колір тексту - червоний; відступ першого рядка - 1 см, відступ зліва (виступ) - 0 см, відступ справа - 2 см, вирівнювання - по центру, міжрядковий інтервал - полуторний. 2 абзац. Шрифт - Courier New, розмір - 17 пт, курсив, колір тексту - синій, відступ першого рядка – 1,5 см, відступ зліва (виступ) - 1 см, відступ справа – 1,5 см, вирівнювання - по правому краю, міжрядковий інтервал - подвійний.
  - 5) 3 абзац. Шрифт - Times New Roman, розмір - 14 пт, напівжирний, курсив, підкреслений, колір тексту - фіолетовий; відступ першого

рядка - 2 см, відступ зліва (виступ) - 0 см, відступ справа - 3 см, вирівнювання - по правому краю.

- 6) 4 абзац – за власним смаком.
- 7) Встановити заливку на кожен абзац.

В Древній Греції **Афіна** вважалася **богинею мудрості і справедливої війни**. Народження богині було незвичайним.

Афіна - дочка Зевса і його першої дружини Метіди, яку Зефс проковтнув, коли дізнався, що Метіда здатна народити сина, могутнішого ніж він сам і здатного зайняти трон верховного бога, та дочку, наймудрішу з богів.

Однак, згідно з міфом, незабаром у Зефса, що проковтнув вагітну дружину, страшно розболілася голова. Ледве терплячи страшний біль, він попросив Гефеста розсікти йому голову сокирою. Коли Гефест виконав прохання Зевса, з його розрубаної голови в повному військовому вбранні вийшла ясноока і велична Афіна.

У Стародавньому Римі **Афіну** називали Мінервою і шанували, як богиню мудрості і покровительку мистецтв і ремесел, а за часів Римської імперії вважали богинею перемоги.

Контрольні запитання:

1. Які є види форматування документу?
2. Як встановити розріджений міжсимвольний інтервал?
3. Які є способи вирівнювання тексту абзацу?
4. Як здійснити вирівнювання за допомогою вкладки Основне?
5. Як встановити заливку на абзац?
6. Встановіть відповідність між кнопками панелі інструментів Форматування та їхнім призначенням

1	
2	
3	
4	

А	Маркований список
Б	Зменшення відступу
В	Вибір кольору шрифту
Г	Вирівнювання за лівим краєм

1	
2	
3	
4	

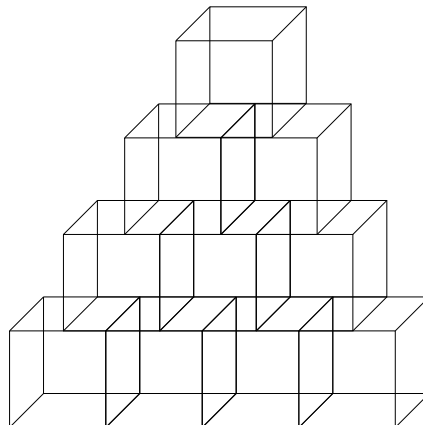
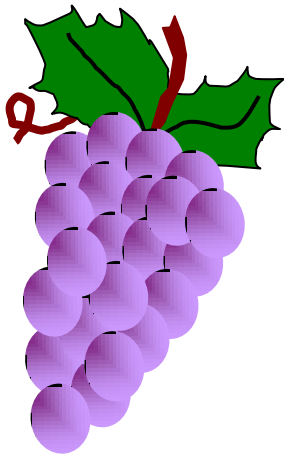
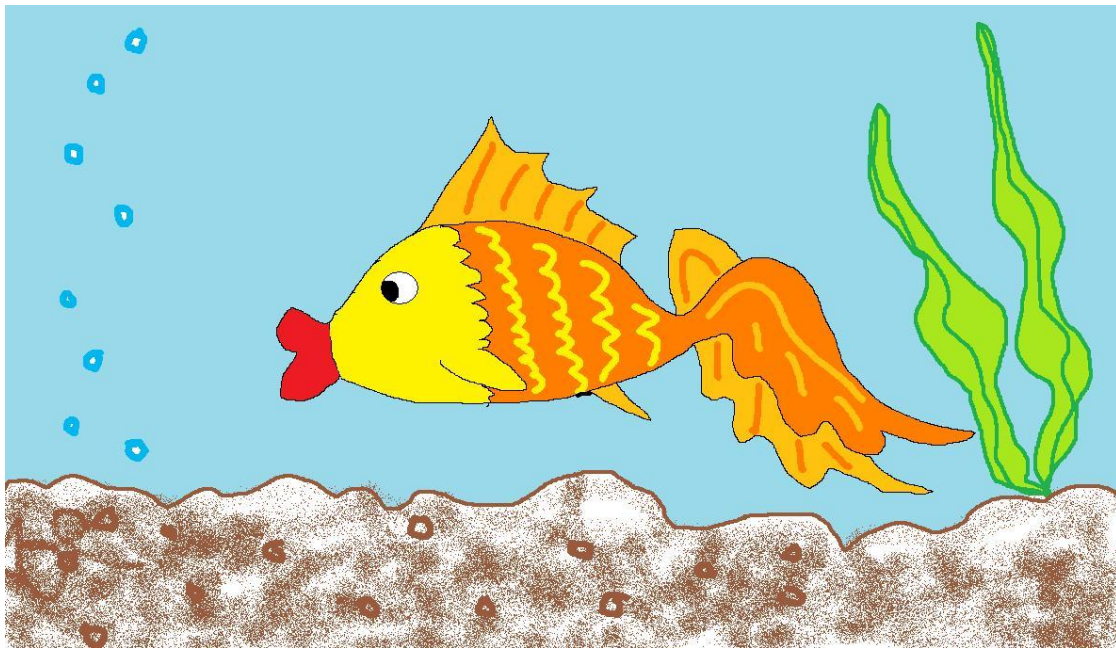
Практична робота № 11

Тема: Створення растрових зображень.

Мета: Закріпити навички роботи в растровому графічному редакторі. Навчитися створювати зображення з використанням інструментів малювання, виділення фрагментів малюнка, їх переміщення, копіювання і масштабування; текстове оформлення зображень.
Програмне забезпечення: Графічний редактор Paint.

Хід роботи

Завдання. Запустіть графічний редактор Paint. Створіть одне із запропонованих зображень. Учень може самостійно розробити і побудувати растрове зображення, попередньо узгодивши його з учителем.

Вказати елементи, я використовував при створенні даного зображення.

Практична робота № 12.

Тема: Створення векторних зображень.

Мета: набути практичних навичок створення й редагування векторного зображення в документах; створювати об'єкти, що складаються з багатьох базових геометричних фігур; виділяти, копіювати, переміщувати, зафарбовувати об'єкти; додавати до графічних зображень текст та формувати його.

Хід роботи

Створити векторне зображення, користуючись фігурами за наступним зразком:

